

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a Képes Világlap-pal együtt
Egész évre 8 kor, félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVED.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Ferencz Ferdinánd

Élünk, hogy meghaljunk s élünk, hogy szereplői legyünk az életdráma valamelyik műfajának s örömmel, vagy tragikummal tűnjünk el a föld színéről. A kis emberek tragikumában nem látjuk a nagy bukást, mert maga a kicsinyesség eleve kizárja a nagy, a magasztos, vagy fenkölt fogalmát s az eltűnés csak tragikomedianak a látszatát kelti, de ha nagy emberek tűnnek el a természetesség ellenére: az élet hőse iránt a legnagyobb szimpatiaival viseltetünk, sírunk érte, meg is könnyezzük s aztán megnyugszunk a megváltozhatatlanban, mert érezzük, hogy ennek így kellett történnie.

Egy hatalmas tragediát látok az ország jövő urának elpusztulásában. Élt, mert a sors elrendelte, hogy éljen; szeretett, mert szíve diktálta ezt és ez hatalmas, erős fegyver volt nála, amely még arra is képessé tette, hogy az uralkodó szokásokat sutba vágva teljesítse szíve parancsát. És ez volt az egyetlen hibája, mert az élet igen gyakran bebizonyítja, hogy a hős bármilyen rokonszenves, bármilyen erős karakter, ha ellentétbe lép a fennálló szokásokkal: meg van az alap a tragedia lefolyásához. Fáj az ember lelke, hogy hát miért épen a jók, az őszinték pusztulnak el galádul, mert megy azokon végbe legkönnyebben a legvéresebb tragedia? Nem felelhetünk e kérdésre, mert tudjuk és érezzük, hogy az így volt elrendelve, ennek tehát így kellett történnie.

Van azonban e véres tragediában egy felemelő tudat is, hogy a hős iránt érzett szeretetünket nem tudja megváltoztatni a rideg valóság, az él és virul továbbra is, bár csak emlékeiben s ez megvigasztal bennünket.

— Kri. —

A Körös-fürdőről.

A fürdők jelentőségét nem kell külön méltatni, miután tudjuk, hogy annak külső hatása a test tisztításában áll. Hogy ez a közegészség tekintetében mily fontos és szükséges, az általánosan elismert dolog. Megállapíthatjuk tehát azt, hogy a fürdők a közegészség szolgálatában állanak s így az azok pártolása nemcsak a nagyközönségnek, hanem magának a községnek is vitális érdeke. De ennél tovább is mehetünk, mert egészséges közállapotok mellett a fürdők felállítása és jókarban tartása a községek tevékenységéhez tartozik.

Most általában csak a szabad-fürdőkről akarok néhány szót szólni, miután ez a kérdés a Körös-fürdő megnyitásával s új vezetőség megválasztásával nagyon is aktuálissá lett. Vizsgálhatjuk a Körös-víz, csak mint tisztán hűsítő anyagot s mint többé-kevésbé ásványtartalmu gyógyerejű vizet. Mindkét szempontból meg lehet állapítani a nagy jelentőséget.

A Körös-fürdő vizet hidegnek nevezhetjük, mert vizének hőmérséklete állandóan a + 20 C° alatt van. A hideg fürdő használata egészségi szempontból nagyon kívánatos, mert a hideg víz melegeket von el a testben túlhalmozott melegmennyiségből, minek hatására a bőr elhalványul, de csak kis időre, aztán újból kipirul s végül a kékes színt veszi fel; pontos ismeretek alapján állíthatjuk azt is, hogy a vérszegénység és a szív pangása csökkentik a szervezet melegvesztését, mert a bőr lehűlvén s így a hőkülömbőség lehetőleg a minimumra redukálódik közte és az azt környező médium között. Hogy azonban a fokozott melegvesztés által a test hőmérséklete ne szálljon nagyon le, a szervezetben nőni kezd a melegtermelés. Ezt jelentősen bizonyítja a lélekzés anyagcserejében végbemenő változás. A bőr kipirosodása az elhalványulás után *reakciónak* nevezetik s állítólag azt bizonyítja, hogy a fürdés után meghűlés nem fog bekövetkezni. Ez volna a hőmérséklet jelentősége a fürdőzésben; azonban nem szabad figyelmen kívül hagynunk azt sem, hogy a fürdőben alkalmazott *mechanikai* ingerek és a vízben feloldva található anyagoknak a bőrre gyakorolt hatása is óriási jelentőségű. Mert tény, hogy a mechanikai ingerlés nagyon elősegíti a bőr kipirosodását s emeli a vérnyomást, a hideget pedig elviselhetőbbé teszi.

Felelősen megemlíteni, hogy a Körös kén és vasas tartalmu anyagokat tartalmaz magában. És bár kis mennyiségben található fel ezek benne, mégis van hatásuk a fürdőzőkre.

Mindezek az elmondottak orvosilag is igazolják azt, hogy a Körösön feltétlenül szükség van egy nyári fürdőre. Szolgáljon ez a közegészségügy mellett más célt is, pl. sport célt, azért nem veszi el jelentőségét, sőt bizvást hisszük, hogy rövidesen nagy népszerűségnek fog örvendezni. Csak Kunszentmárton közönségének kell belátnia azt, hogy itt egy, az ő érdeküket képviselő intézményről van szó, olyan intézményről, amely mindannyink javát akarja szolgálni és elő-

mozdítani. S ha ezt megértik, úgy a mi reményeink is teljesülnek, mert olyan vezetőséget kaptunk most a legutóbbi választásnál, amely vezetőség a fürdőéletét mentette meg s amely vezetőségben biztos garanciáját látjuk a fejlődésnek.

Rácz István.

Községi közgyűlés.

Kunszentmárton község képviselőtestülete 1914. július hó 1. napján, szerdán délután 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlés iránt nagyon csekély volt az érdeklődés, ami annak a jele, hogy itt a kánikula. A honatyák megkezdték a nyaralást és ki a Tátrában, ki pedig a tanyáján szívja a balzsamos levegőt. A közügyek iránt ilyenkor csak az érdeklődik, kinek muszáj, vagy akiknek nincs pénze a tengerre, vagy a Tátrára. Ennek tudható be tehát, hogy a gyűlés elején csak két városlátogató volt a teremben, kiknek a száma csak az ülés végén szaporodott fel tizenötöre.

Ezen a közgyűlésen jelentek meg először az új képviselők. Most még szokatlan nekik a hely, de — azt hisszük — hamarosan otthonosan fogják magukat ott érezni és szívvel-lelélekkel résztvesznek a közügyek intézésében.

A közgyűlés elég esendes volt. Jó félóra alatt az egész tárgysorozat le lett tárgyalva.

A közgyűlésekről a következőkben számolunk be:

A tónörökös pár.

Gergulics Pál főbíró pontban 10 órakor nyitotta meg az ülést és átadta a szót Fazekas András előadónak.

Fazekas András főjegyző: Tisztelt képviselőtestület! (A jelenlevők felállanak.) Szomorú hírt kell közölnöm a tisztelt képviselőtestülettel. Ferenc Ferdinándot, Magyarország trónörökösét és nejét Hohenberg Zsófia hercegnőt Szerajevóban meggyilkolták. Az elvetemült gaz gyilkosok, először bombát dobtak a trónörökös párra, amely szerencsére nem érte a fenséges párt, csupán a kisérlet sebesítette meg. Majd egy szerb diák ugrott elő és kétszer lőtt a fenséges párra. A golyók kioltották Ferenc Ferdinánd és neje Hohenberg Zsófia életét.

Megtelt a szemünk könnyel, amikor erről a tragédiáról hírt vettünk. Magyarország trónörököse, leendő királya tűnt le a historia egeről, meghalt hivatása közben, mielőtt elfoglalta volna azt a magas polcot, melyet a sors jelölt ki számára. A véget utai kifürkészhetetlenek. A lelkes katona, a jövődőlő király, a jó családapa nincs többé, egy rongy golyó megváltoztatta a világ történetét és vérbe fojtotta a felkelő napot. Sirhatunk méltan a trónörökös pár halála felett, kik egy gaz szerb összeesküvésnek lettek áldozataivá.

Indítványozom, hogy a képviselőtestület jegyzőkönyvben fejezze ki részvétét a trónörökös pár és megvetését a gaz szerb gyilkos iránt.

A képviselőtestület meghatva hallgatva a főjegyző beszédét és egyhangulag elfogadta az indítványt.

Bolt-helyiségek.

Fazekas András főjegyző üdvözölte az új képviselőket és kérte őket, hogy a község ügyei iránt mindig a legnagyobb érdeklődéssel viseltesse nek.

Előterjeszti előadó, hogy a kapu melletti bolthelyiségért a Weisz Testvérek 500 koronát, a másik bolthelyiségért pedig Kovács István borbély 360 korona évi hasznobért ígért.

A képviselőtestület az ajánlatokat elfogadta és utasította az előjáróságot, hogy a Weisz Testvérekkel és Kovács István borbélyal a szerződést 3 évre kösse meg.

Szén és fa.

Az előjáróság előterjeszti, hogy a szükséges szén és fa szállítására árlejtést hirdett és legolcsóbb ajánlatot a tatai szénbánya részvénytársaság tette. Javasolja tehát, hogy az iskolák részére 9, a gőztüdő részére 7 és a község háza részére 5, összesen 21 waggon szén a tatai bányától rendelje meg a képviselőtestület. A fát pedig az Egri faegyesületől javasolja beszerezni az előjáróságot.

A képviselőtestület az előjáróság előterjesztését elfogadta.

Esküdtek összeírása.

A képviselőtestület az esküdteket összeíró bizottságba Dósa István, Józsa Károly és Habranyi Béla képviselőket választotta meg.

Vasutunk jövedelme.

Nincs rossz vasut! Ne értsenek félre. Nem úgy értjük mi, hogy minden vasut kifogástalan, pontos, kényelmes. Dehogy! Kifogástalan, pontos, kényelmes vasut talán a világon sincs. Mi úgy értjük, hogy nincs rossz vasut: hogy a vasutak mesés jövedelmét hajtanak. Akik tagadólágg rázzák a fejüket, azoknak leközzöljük, hogy a pusztatényő—kunszentmártoni h. é. vasut Kunszentmárton községnek az 1913. évben kerek 24970 koronát jövedelmezett.

Ugy-e nincs rossz vasut? A képviselőtestület is ezt mondotta. Mi örülünk, a jámbor utas pedig a pokolba kívánja a pusztatényő—kunszentmártoni vasutat, mely télen a hideg miatt, nyáron a meleg miatt kék és az utasoknak a legrongyabb kocsikat bocsájta rendelkezésére.

Primicia után.

Nem tudok magasztosabb és lélekemelőbb látványt elképzelni; mint azt, mikor egy ujmisés mondja első miséjét. Valahogyan úgy van azzal az ember, hogy szinte megremeg a lelke, mikor az első «Glória» csendül fel az új misés ajkán; valahogyan még a laikusok is érzik, hogy valami rendkívüli pillanat az első mise, mikor az Isten első csókját nyomja ifju papjának homlokára, mikor eljegyzi őt magának, mikor frigyét köt vele és az emberek közül felemeli őt magához. Egy első mise alkalmából tudják az emberek leginkább megérteni a papi áldás minden magasztosságát és szépségét és mindenki oly alázattal hajta meg fejét az ifju pap áldása előtt, ki kezén már a királyi papság krizmájával birtokosa azon jutalmaknak, melyeket Krisztus azoknak adott, kik a «sacerdotium Christi» sorába álltak.

Kunszentmárton is ily lélekemelő pillanatokat élt át. Kiss Péter mutatta be 29-én első áldozatát az egkek Urának. Miután a papi hatalmat az egri Ersek Ő excellentiájának kezeiből megkapta 28-án érkezett ide, hol már a vasuti állomáson az ujmisés testvér- és unokahuga fehér ruhában, óriási fehér rózsacsokorral várta. A boldog viszontlátás és a szülői örömkönyvek mögött ott látszott már a fáradság, mellyel a primiciát előkészítették. Az udvaron már készen volt a hatalmas sátor, virágokkal, lombokkal feldisztve, közepén szépen sikerült felirattal «Aldott, ki az Ur nevében jött».

Lassankint felvirradt a nagy nap is. 29-én reggel már itt voltak a kispapok az ujmisés

Tiszazugi vasut.

Ha nem is az 1914. évben, de az 1915. évben már fűtül a kunszentmárton—tiszazugi vasut. A magyar városok és községfejlesztő részvénytársaság vállalkozott a vasut kiépítésére és ajánlatát a képviselőtestület elfogadta. A vasutat 1915. tavaszán kezdik kiépíteni.

Több kisebb ügy elintézése után a közgyűlés féltizenegy órakor véget ért.

H I R E K

Kunszentmárton, 1914. július 5

A TRÓNÖRÖKÖS PÁR HALÁLA

Ma egy hete, vasárnap d. u. egy borzalmas hír futott végig az osztrák-magyar monarchián. Ferenc Ferdinándot és nejét Hohenberg Zsófiát, Magyarország leendő királyát és királynéját Szerajevó város utcáján egy 20 éves. Príncipe nevű szerb diák, lelőtte. A trónörökös párt kórházba vitték, de utközben meghalt mindkettő.

A trónörökös pár tragédiája megdöbbentette a két ország lakóit. Az elvetemült, gaz gyilkos golyója két országot fosztott meg jövőjéről; kettévágott egy kezdődő életet, letarolta a rózsát nyilás idején. Mennyi álmot, mennyi tervet fojtott meg csirájában a gyilkos golyó! Mennyi bánatot, gyászt hozott a két országra egy fanatikus szerb éretlen tette! Megölte a leendő királyt, meg a jó családapát!

Három árva sir messze innen, közel Bécshez. Sirnak, zokognak, mert nincs többé apjuk, nincs többé anyjuk. Méltán sirhatnak, — nem simogatja meg őket többé az apai és anyai kéz. Nem fogják többé érezni a szülői szeretet melegségét, — idegenbe viszik őket, az apátlan, anyátlan árvákat. Sirnak, zokognak ők, mi is sirunk és zokogunk, pedig mi nem apát és anyát veszítettünk el bennük, — mégis oly nagyon fáj a szívünk, amikor arra a szörnyű merényletre gondolunk.

Ki fog megint tavaszodni, a sebeket majd be fogja heggeszteni az idő. Azonban mégis oly sejtelmes a jövő, oly bizonytalan. A két ország népe boszuért kiált, — a leáldozó nap biborvörös korongja vért, vért juttat az eszünkbe, egy jövőjéről nagy háborun

fantáziálunk, csatazaj... trombitaszó... világháboru vizios látkepe áll előttünk.

Nagy az Ur hatalma. Az Isten tartsa meg szegény magyar hazánkat, óvja meg minden bajtól, — veszedelemtől.

*

Kunszentmárton népe vasárnap délután értesült a trónörökös pár tragédiájáról. A megdöbbenés moraja futott végig az egész községen a hír hallatára. Az egyik ember a másiknak ujságotla a szörnyű katasztrófát. Hétfőn reggel minden középületre kitétték a gyászlobogót és sok magánháza is.

Szerdán a képviselőtestület fejezte ki részvétét és megvetését a gaz gyilkos iránt.

Pénteken este 7 órakor megszólalt a lélekharang és utána fél óráig bugtak a gyászlepelbe burkolt harangok. Kunszentmárton népe imára kulcsolta kezeit, könnyes szemmel imádkozott a szerencsétlen véget ért trónörökös párért.

Szombaton 9 órakor a róm. kath. templomban gyászistentiszelet volt, melyet Timon Zsigmond esperes-plebános mondott. A templomban szintűltig megtelt. Ott voltak a hatóságok, testületek mindnyájan, kivétel nélkül.

Szombaton d. e. 10 órakor gyászistentiszelet volt az izraelita templomban is.

Az időjárás júliusban.

Herschel szerint. A hónap eleje 23-ig változó. A hónap vége hűvös sok esővel.

— **Orvosi hír.** Dr. Gulyás János gyakorló orvosunk betegségéből teljesen kiépült, a tegnapi napon visszaérkezett Kunszentmártonba és a mai napon rendeléseit újra megkezdette.

— **Vármegyei közgyűlés.** Jásznagy-kunszolgok vármegye törvényhatósági bizottsága 1914. július hó 7 napján délelőtt 10 órakor Szolnokon rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés egyetlen tárgya a trónörökös pár halála feletti részvét kifejezése.

— **Esküvő.** Beszédés Dezső h. adóügyi jegyző tegnap tartotta esküvőjét Turcsányi Ilonka tanítónővel. Násznagyok voltak: Fazekas András főjegyző és Schöber Alajos igazgató-tanító. Az esküvő után vacsora volt a menyasszony édesanyja házában.

jóbarátjai, az ünnepség fényének emelésére pedig a koszorus lányok. $\frac{3}{4}$ 9-kor indult meg a menet a templom felé. A koszorus legények és lányok szépen elrendezett sorát az ujmisés zárta be testvér- és unokahuga karján. Elragadó volt ez a felvonulás. Mindenütt csupa ünnepi dísz, örömteljes arc, lányok hófehér ruhában, férfiak ünnepi feketében, csupa virág és illat. A koszorus párok félköre élén kaptak az ujmisés a templom ajtóban manuuctorától a helybeli esperes-plebánostól a benedictiót, ezután a főoltár elé érkezett a menet. A nagy kiterjedésű templom teljesen telve volt. A szentély ragyogott a gyertyák fényétől, a főoltár fehér-rózsaszín pompázott, mikor egyszerre felcsendült az ujmisés ajkán az első szó Istenhez:

«Veni Sancte Spiritus.» Az ünnepélyes szép énekekkel teleszött mise közben az alkalmi szónok a lelki orvosok, a papok magasztos hivatását fejtegette, szeretettel szólítván fel fiatal oltártestvérét a harcra — Krisztusért. Mise végzetével először a papság fogadta az ujmisés áldását, majd a szülők. Igazán megható jelenet volt. A két könnyező szülő fölött ott esdeklent meghatott hangon az ifju levita és az ég áldását kérte le azokra a szülőkre, akik őt annyira szerették. Éreztük mindannyian, hogy ez új ifju levita, most abban az áldásban és abban a könnyekben fult esőben visszaad minden szeretetet és minden fáradságot és reményt. Hasonló áldásban részesültek a testvérek, majd a koszorus lányok, a rokonság, végül pedig a többi jelenlevők, kik az ujmiséstől mindnyájan csinos kis primiciát képet kaptak emlékül.

Utóhon már várt a 150 terítékes ebéd. A sátorban körül asztalok voltak elhelyezve, a

középen pedig egy hosszú asztalnál a koszorus legények ülték festői elrendezésben. Az a lánykoszoru, mely ott jelenvolt, igazán díszre vált a primiciának. A sarokban már a cigány is pengette a hurjait, majd egy kedves induló akordjai mellett megkezdődött az ebéd. A felszolgálás remek, kifogástalan és pompás volt. Kunszentmárton asszonyai megmutatták főzési tudományukat. Az első felköszöntőt az ujmisés mondotta, azokra, kik közreműködtek primiciáján, majd a manuuctor, szónok stb. tartottak toasztokat, részint az ünnepeltre, részint a szülőkre és az oltáryára. A kedves hangulatban eltöltött ebéd végével, már a cigányzene élénkebb lett, az asztalokat szétbontották, a párok kialakultak és megkezdődött a tánc. A vacsora ismét kedves, elegáns és kedélyes volt. Vacsora alatt bucsuztatták el a kispapok volt társukat, mint az egri papnevelde főductorát, az intézet két társulatának elnökét, és testvéri szeretetük melegével küldötték az élet porondjára. A zene szólt, a párok táncoltak s reggeli ötkor remek és vidám hangulatban ért véget a primicia.

Nem hagyhatom szó nélkül azon remek ajándékokat, melyekkel a rokonok és ismerősök lepték meg az ünnepeltet. A himzés művészetének igazi remekei: az alba, a karing, ágytakaró, párnák stb. tudom, mind feledhetetlen emlékei lesznek az új misésnek, kinek az életbe való kiindulását igazán magukhoz illő fénytel fejezték be a család és a nagykiterjedésű rokonság. — Mi pedig egy csomó kellemes emlékekkel távoztunk arról az örömmünnepről, melynek minden fényét, ragyogását és melegségét a szerető szívek dobbanásai adták.

Titkár.

Verner László meghalt.

Egy tehetséges, ambíciózus hírlapíróval ismét kevesebb van. Verner László a földművelésügyi miniszterium „Néplapjának” és a vidéki lapok könyvatosának, a „Kéziratnak” szerkesztője 1914. június hó 30-án ötvenkét éves korában váratlanul elhunyt jánoshalmi birtokán. Verner fiatal éveiben tanító volt, s mint a „Békési Lapok” szerkesztője széleskörű agitációt fejtett ki az Alföld gazdasági viszonyainak fejlesztéséért. Később a földművelésügyi miniszteriumba került, hol hosszú éveken át szerkesztő volt, s rendezője a népies kiadásoknak. Azonfelül lelkes propagálója volt a népjóléti intézményeknek s napilapokba és folyóiratokba serényen dolgozott. Olvasóink emlékezhetnek a (V) kezdőbetűs vezércikkeinkre, azok mind az ő avatott tollából kerültek ki. A „Kunszentmártoni Ujság” mindig kegyelettel fog gondolni a korán elhunyt Verner László emlékére.

— **Primicia.** Péter-Pál napján, június 29-én délelőtt 9 órakor mutatta be első miséjét az Egek Urának Kiss Péter egri egyházmegyei áldozó pap a kunszentmártoni róm. kath. templomban. Bene Mihály mesterszállási plebános, az ő szokott ékeesszólásával, beszédet intézett az ujmiséshez, kit fenkölt szavakban figyelmeztetett szép és nemes hivatására. A beszéd után Kiss Péter bemutatta első szent miséjét, melyben Timon Zsigmond esperes-plebános és paptársai közül többen, assisztáltak neki. A szent mise után Kiss Péter áldást osztott. Délben ebéd volt Kiss Péter szülei házában, melyen részt vett Kunszentmárton és Mesterszállás színe-java.

— **A polgári iskola köréből.** A polgári iskola felügyelő-bizottsága július hó 1. napján délelőtt 10 órakor ülést tartott. A bizottság kiírta azon állásokra a pályázatókat, melyek az egyes tanárok eltávozásával megüresedtek.

— **A Körös uszoda.** A Körös uszoda érdekeltsége június hó 28-án, vasárnap délután 3 órakor gyűlést tartott a község háza tanácstermében. A gyűlés egyetlen tárgya: az uszoda sorsa felőli intézkedés. Lukács Andor az uszoda pénztárnoka azt javasolta, hogy az uszodát adja el az érdekeltség. Vevő is van rá 600 koronáért. A megjelentek tiltakoztak az eladás ellen és különösen az ellen, hogy a 3600 koronába került uszoda 600 koronáért elvesztegettesék. Az uszodára Kunszentmártonban nagy szükség van és az érdekeltség éppen ennek a nagy szükségnek engedve, építette meg drága pénzen az uszodát. Az uszodát tehát fenntartja az érdekeltség és igazgatóvá Popovits Gábor gyógyszerészt választotta meg.

— **A tiszauji jegyzői állásra,** mely Kovács János csépai jegyzővé történt megválasztása folytán megüresedett, a főszolgabíró helyettesül Dióssy József cibakházi segédjegyzőt nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Mezey János Párkányánára pályaudvari postamestert a kereskedelmi miniszter a nagyforgalmu fűzesabonyi postára helyezte át.

Dr. Gulyás János

egyetemes orvostudor

Jásznagykunszólók vármegye I. Ferencz József kórházának volt orvososa orvosi rendelését megkezdte özv. Devánszkiné házában, az uri casinó mellett. Rendel. d. e. 7—9; d. u. 1—3.

— **Football mérkőzés.** A Kunszentmártoni Labdarugó Club és a Tiszaföldvári Diák Football Társaság között ma délután 5 órakor mérkőzés lesz Kunszentmártonban.

— **A kalászosok országos termés-átlaga** 5—6 métermázsa körül ingadozik s különösen a zabé alig haladja meg az 5 métermázst s így termelése sok esetben nem is jár haszonnal, holott e körülménynek egyedül a rossz gazdálkodás az oka? Ősszel felszántott, jól megművelt és kellő trágya erőben levő talajokon a kat. holdankénti 12—16 mázsás zabtermés egyáltalán nem tartozik a ritkaságok közé, csakhogy a magyar gazda sem szántja meg ősszel zabnak szánt talaját, tehát nem műveli jól és semmiként sem trágyazza, sőt rendszeren a kiéltebb földbe veti azt. Végzetes hiba ez különösen ma, amikor műtrágyák segítségével könnyedén pótolhatjuk az istálló trágya hiányt. 150 kgr. szuperfoszfát és 30 kg. chilisálétróm kat. holdankénti kiszórásával olyan nagy terméstartalom érhető el, amely többszörösen megtéríti a műtrágya árát. A chilisálétróm alkalmazása különösen a zabnál azért szükséges, mert a zabvetésre szánt földek többnyire nagyon messze esnek az istállótrágyától s így nitrogén szükségletük teljesen kiapadt s ezért az egyoldalú szuperfoszfát trágyázás nem mindenkor ad elegendő nagy terméstartalmat.

— **Megfelebbezett választások.** Nihil novi sub sole. Nincs semmi új a nap alatt. A tejjel-mézzel folyó Alföldön lakunk, azonban még sem vagyunk teljesen boldogok. Valami „izgat-bizgat” bennünket, valami „szurja-furja” az oldalunkat, valami kimondhatatlan „nyavalya” kinlódik bennünk és így nem vagyunk semmivel sem megelégedve, hanem epedünk, jajgatunk, gyötrődünk egy ismeretlen valami után, amit pedig sem testünk, sem lelkünk nem kíván, — hanem kívánunk megszokásból, „kun szokásból” és ha az eljön, — hátat fordítunk neki. Ezek jutottak eszünkbe, amikor arról értesültünk, hogy a H. Hegedüs Imre és Nagy Károly képviselői és Turcsányi Gáspár pénztárnoki megválasztását megfelebbezték. A felebbezők azok, kik nem lettek képviselők és nem lettek pénztárnokok. Uram Teremtőm! Nem lehet mindenki képviselő és nem lehet mindenki pénztárnok. Akinek a többsége megvolt, az lett képviselő és lett pénztárnok. De azért haragudni, amiért nem választották meg, — nevetséges és furcsa dolog. Ha korteskodott az egyik, korteskodott a másik is, csakhogy az egyik nagyobb, a másik kisebb szerencsével. Tehát: ha a bagoly mondja a verébnek, hogy nagyfülü, azon mindnyájan nevetünk, mint ahogy nevetünk azon a felebbezésen is, mely azért kéri a választásokat megsemmisíteni, mert a jelölt korteskodni merészt. Ha ilyen alapon a választást megsemmisítik, akkor nem lehet Magyarországon többé választani, mert itt korteskodás nélkül még a szülésznőt sem választják meg.

— **Adótárgyalás.** A tegnapi napon megkezdődött a kunszentmártoniak III. osztályu kereseti adójának a tárgyalása. A tárgyalás holnap folytatódni fog és tart 10-ig bezárólag.

— **Statisztika.** Kunszentmártonban 1914. év január 1-től június hó 30-ig született: fiú 98, leány 80, összesen: 178. Meghalt: férfi 67, nő 63, összesen: 130. Szaporodás: 48. Házasságot kötött: 77 pár.

— **Fogzási nehézségeket** nem szenvedtél át az a csecsemő, kinek az elválasztás pillanatától kezdve a Phosphatine Faliere használják tápszer gyanánt. Ma már minden gondos anya egyetlen óhajása gyermekét az elválasztás idejétől kezdve csak a vitághírű kitűnő gyermekliszttel táplálni, mert a Phosphatine Faliere nagyon könnyen emészthető igen kellemes ízű, 1 doboz 3 korona 80 fillér minden gyógytárban.

— **Öngyilkos szép leány.** Nagy Teréz, Nagy Lajos tiszakúrti cipész 17 éves feltűnő szépségű leánya június 26-án felakasztotta magát, míg szülei a szőlőben dolgoztak. Verseket, bucsusorokat hagyott hátra, de abban tettének okát nem említi. Valószínű, hogy szerelmi bánat vitte a sirba.

— **Iparosok csapata.** Az iparos ifjak football csapata a mai napon délután fél öt órakor mérkőzik az új vásártéren a szentesi iparos ifjak football csapatával. Belépődíj: Ülőhely 70 fillér, állóhely 50 fillér, diákjegy 30 fillér. A mérkőzés iránt nagy az érdeklődés Kunszentmártonban.

— **Megnyílt az uszoda.** A Körös-uszoda a tegnapi napon megnyílt. Egy idényjegy 6 korona Egyszeri fürdés felnőtteknek 40, gyermekeknek 20 fillér. Bérelni lehet Popovits Gábor gyógyszerésznél. A fürdés sorrendje a következő:

Vasárnap	d. e. nők	d. u. férfiak
Hétfő	d. e. nők	d. u. férfiak
Kedd	d. e. férfiak	d. u. nők
Szerda	d. e. nők	d. u. férfiak
Csütörtök	d. e. férfiak	d. u. nők
Péntek	d. e. nők	d. u. férfiak
Szombat	d. e. férfiak	d. u. nők

— **A csépai földművelő ifjak** az elmúlt vasárnap Stupjanszky Andor kezdeményezésére bálát rendeztek a róm. kath. templom kifestése javára, mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült. A jótékony célra 47 korona 88 fillér maradt.

— **Szerencsés véletlen.** Borzalmas és érdekes látványnak voltak szemtanúi július 2-án az utcán járó-keleők. Nyilas János községi fuvaros lovat akart venni Lakatos (ifj. Bőnye) Istvántól és így annak két csikóját befogta, hogy kipróbálja. A csikók eleinte szépen mentek, később azonban megvadultak és szörnyű vágatásban iparkodtak a hidat elérni. A Körös szálloda nagy kapuja azonban nyitva volt és Nyilas oda próbálta a megvadult szörnyeteket beirányítani. A lovak azonban nekimentek a kerítésnek, azt keresztültörték, a kocsi kinn maradt az utcán Nyilással rajta, a lovak pedig az udvarban kezdtek el szaladgálni. Senkinek sem történt baja.

— **Birtokváltás.** A kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltás jegyzetelt be: Ambruzs Istvánné Szaszko Rozália megvette Szaszko László földrészét 2000 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. június 27-től július 4-ig születtek: Kiss Pál, Ipacs Péter, Harangozó Margit, Dávid Erzsébet, Vereb Erzsébet. — **Házasságot kötöttek:** Márton Kálmán és Simon Erzsébet, Kocsis Lajos és Gácsi Erzsébet. — **Elhaltak:** Fejes Maria 4 éves, Szilák Erzsébet 18 éves, Szaszko Szilveszterné Kiss Katalin 65 éves, Harangozó Margit 1 napos, Özv. Szabó Gergelyné Tóth Viktória 64 éves.

Teljesen új

kölcsönzsások

kaphatók HEGEDÜS LUKÁCS régi vásártéri üzletében.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel van szerencsém a tánc kedvelő ifjúságot értesíteni, hogy az Ipartestület helyiségében a

táncoktatási tanfolyamot

megnyitottam. Tanítom: a Tangót, Wansteppet, Tataót, Stusteppet, Bosztont és a nagy egyéniségek egyik közkedvelt táncát: a Furlánát, utóbbi tánc X. Leó pápa által lett jóváhagyva.

Szives pártfogást kér

Szabó József
okl. tánc- és illemtanító,

ELADÓ.

Özv. Dr. Sváby Lajosnének

a cukrosi szőlőben mintegy

12 hold szőlője terméssel együtt, holdanként parcellázva, vagy egészben; a vásártér mellett 963 □-öl és a felső-erdő melletti

1063 □-öl kertje,

a Káposztás-zugban mintegy

800 □-öl földje,

a Kékesben mintegy 4 kat. hold kaszáló szabadkézből örökön eladó. — A venni szándékozók értekezhetnek Dóka Bertalan községi iktatóval Kunszentmártonban, a község házábanál

Eladó szőlő és bor.

Joó Károly tiszainokai jegyző, Varjasban köut mellett fekvő

3 $\frac{1}{2}$ magyar hold termő szőlője egyben, vagy több részben is, könnyű fizetési feltételek mellett eladó. Ugyanott eladó még 54 hekto 1913. évi termésű zöld-fehér színű bor is. Érdeklődők tulajdonoshoz forduljanak.

Cindelező

szelelővel és vadzab-élválasztóval, kissé használt és teljesen jó, olcsón ELADÓ. Cím a kiadóhivatalban.

Kovács-segéd

azonnal felvétetik Pusztá-Istvánházán, a Haraszty-féle birtokon.

Jakab Ferenc
gépez.

Özvegy SZEGEDY LÁSZLÓNÉNAK a Kisasszonyhegyen levő

négy hold szőlője

a rajta levő 3 szoba, konyha s borházból álló lakóházzal, istálló, ól stb. melléképületekkel szabad kézből jutányos árért eladó. A szőlő bármikor megtekinthető. Bővebb felvilágosítást ad lapunk kiadóhivatala.

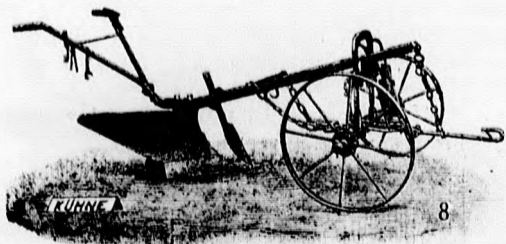
MILKO
IGNÁCZ

TELEFON 206.

ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA SZOLNOK.

TELEFON 206.

BAROSS-ÉS SZAPÁRY-Ú. SAROK.

Kunszentmárton, Tizsanagyrev, Inoka, Cibakhaza, Kürt, Ugh, Sas, Csépa, Szelevény, Mesterszállás községek gazdaközönségének szíves tudomására hozzuk, hogy gyári vállalatunk képviselőjét az ottani vidékre

Bozsik János és Tsa uraknak Kunszentmárton

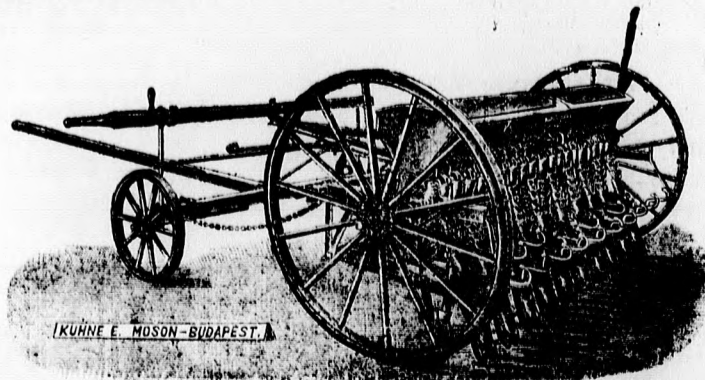
adtuk át és kérjük, hogy bizalommal nevezettekhez fordulni sziveskedjenek. Bozsik János és Tsa összes gyártmányainkban nagy raktárt tart, ahol gépeink természetben megtekinthetők.

Ajánljuk Hungária Drill, Mosoni Drill, Vera II. hirneves vetőgépeinket, ekéinket, boronáinkat és egyéb talajmivelő eszközeinket, kukoricamorzsolóinkat 10-féle nagyságban, szecs kavágóinkat, répavágóinkat stb. stb.

 Benzin és nyersolaj motorok.

Tisztelettel

KÜHNE Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.
Moson-Budapest.

Nyomatott a kiadótulajdonos Wolf Dezső könyvnyomdájában Kunszentmárton.

Értesítés.

Alólirott tisztelettel van szerencsém a nagyközönség szíves tudomására hozni, hogy Kunszentmártonban, a főtéren, Tóth Károly ur házában a mai kornak megfelelő

mészáros és hentes üzletet

létesítettem. Tartok marhahúst, disznó- és birka-húst, szalámít, zsírt, hájat, töjörtöt, naponként friss hurka kolbászt és mindennemű hidegfelvágottakat. Pontos kiszolgálásról az igen tisztelt közönséget előre is biztosítom.

Tisztelettel kérem a szíves pártfogást.

Tóth Dénes.

Hegedűs Lukács

vásártéri üzletében

egy ügyes fiu tanulónak

felvétetik.

ELADÓ,

esetleg hasznobérbe kiadó a néhai dr. Jóna Gyula örökösei tulajdonát képező LAKÓ-HÁZ; ugyancsak a fenti tulajdonosok tulajdonát képező és a lakóház mellett fekvő HÁZTELEK. Értekezni lehet özv. dr. Jóna Gyuláné urasszonyánál a helyszínen.

Mosson mindenki

a BERTA-féle szabadalmazott, rozsdamentes, automatikus szeleppel ellátott légszivásu mosókészülékkel

Előnyei:

A ruhát nem kell dörögölni, mert a légszivás a piszkot a ruhából kiszívja és a ruhát nem pusztítja.

Munkaképessége:

4-szer annyi ruhát moshat mint kézzel, felényi víz, szappannal s erővel.

A készülék ára: K 6.
A készülék ára hozzávaló fazékkal K. 11.—

mely olcsó, jó és tartósságánál fogva felülmul minden ehhez hasonló más gyártmányt.

Kapható

BERTA GYULA

bádogosmester

Kunszentmárton, Kossuth Lajos-ú.

ZOMÁNCZEDÉNY

GYÁRI RAKTÁR.

A kézi hajtásu készülék szintén nagy munka-képességgel bír és nagyobb háztartásokban igen alkalmas, mivel fedele a ruha kisedésénél tálnak is használható.

A kézi hajtásu készülék ára fazékkal és tálnak használható fedővel együtt — — K 20.—

Tiszta, szép
makulatura papir
csak métermázsa számára lapunk nyomdájában kapható.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhögés ellen szert a KAISER-féle

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, szamárköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló hűlés ellen.

6100 köszönős hálalevél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR

Tiszaföldváron Goldman Adolf

gyógytárban és minden hazai gyógytárban.